

Jokelan datakeskuksen YVA-selostus, Jokelan Vihreä Maa Oy, Tuusula, lausunto Lupa- ja valvontavirastolle

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 18.8.2026
451/11.00.02/2026

Valmistelija

Ikonen Ekaterina, etunimi.sukunimi@tuusula.fi
Garcia Liisa, etunimi.sukunimi@tuusula.fi
Keinänen Hanna, etunimi.sukunimi@tuusula.fi
Paajanen Mikko, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Lausuntopyyntö

Lupa- ja valvontavirasto pyysi lausuntoa Jokelan datakeskuksen YVA-selostuksesta Tuusulan ja Nurmijärven kuntien ympäristönsuojeluviranomiselta ja toimittamaan sen 21.08.2026 mennessä osoitteeseen kirjaamo@lvv.fi tai postitse osoitteeseen Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV. Lausunnossa pyydetään viittaamaan diaarinumeroon LVV-U/42466/2026.

Lausuntopyyntöä koskeva toiminta

Hanke sijoittuu Tuusulan kunnan pohjoisosaan Jokelaan, läntiselle työpaikka-alueelle Vallunlenkin varrelle. Hankealue on noin 2 kilometrin etäisyydellä Jokelan keskustasta länteen, Ridasjärventien pohjoispuolella. 16,8 hehtaarin kokoiselle hankealueelle ollaan suunnittelemassa kahta datakeskusrakennusta. Koko datakeskuksen vuotuinen arvioitu sähkönkäyttö on noin 1 TWh/a. Datakeskuksen varavoimalähteenä on 76 dieselgeneraattoria, jotka ovat polttoaineteholtaan 6,3 MW. Samaan aikaan generaattoreista käytössä voi olla 66 kappaletta, joiden yhteenlaskettu polttoaineteho on 415,8 MW.

Hanke liitetään valtakunnan verkkoon kahdella uudella 5,8–6,3 kilometrin pituisella 110 kV voimajohdolla, jonka liityntäpiste on Nurmijärven kunnan alueella sijaitsevalla sähköasemalla.

Datakeskusalue koostuu kahdesta datakeskusrakennuksesta, sähkö- ja jäähdytysjärjestelmistä, varavoimajärjestelmistä, hulevesien hallintaratkaisuksista, toimistotiloista, vartiointirakennuksesta, sähköasemasta, pysäköintialueesta ja huoltoteistä.

Hankkeen vaihtoehdot (VE)

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: Hanke liitetään valtakunnanverkkoon kahdella uudella 6,3 km pituisella vierekkäisellä 110 kV voimajohdolla, joiden liityntäpiste on Nurmijärven kunnassa sijaitsevalla sähköasemalla.

VE2: Hanke liitetään valtakunnanverkkoon kahdella uudella 5,8 km pituisella vierekkäisellä 110 kV voimajohdolla, joiden liityntäpiste on Nurmijärven kunnassa sijaitsevalla sähköasemalla.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausunto

Luontoselvitykset

Jokelan datakeskuksen voimajohtoreittien varrelta tehty luontoselvitys on hyvin yleispiirteinen, ja selvityksen osalta jää epäselväksi, mitkä kaikki

alueet on tarkastettu maastossa. Tämänkaltaiseen selvitykseen on tärkeää lisätä joko kartoituksen gps-reitti tai muu tarkempi selostus tarkastetuista kohteista. Itse datakeskusalueelta tehdyssä selvityksessä on mukana hieman tarkemmat kuvailut kuvioittain. Molemmista selvityksistä puuttuvat kuitenkin myös esim. tärkeät havainnollistavat valokuvat maastossa tarkistetuista kohteista. Myöskään kohteiden LUOPAS-luokituksiin ei ole kummankaan selvityksen johtopäätöksissä otettu kantaa, vaikka karkeasti teksti antaa ymmärtää, ettei luokkiin 1–4 sijoittuvia kohteita ole. Ympäristövaikutusten arvioinnin tekijän tulee pystyä varmistamaan, että luontoselvitykset perustuvat riittäviin maastotarkasteluihin ja ovat havainnollistavia, selkeitä ja tarpeeksi kattavia. Voimajohtojen osalta selvityksen perusteella ei voi varmistua, ettei esimerkiksi johtoalueen eteläosassa Teilinummen ja Jäniksenlinnan pohjavesialueilla tai niiden pohjoispuolella ole reitin metsäisillä kohteilla lähteitä. Metsäistä aluetta on myös Nukarintien pohjoispuolella. YVA-selostusvaihe on toteutunut heti ohjelmavaiheen perään, ja luontoselvitykset on tehty jo edellisenä kesänä, joten ohjelmavaiheessa esiin tuotuja viranomaiskommentteja ei ole voitu ottaa huomioon esim. luontoselvityksiä tehdessä.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus teki 2.7.2026 maastokäynnin Linjalan umpeenkasvaneen hevoslaitumen ja Teilinummen alueelle. Alueelta löytyi viisi valtakunnallisesti silmälläpidettäväksi luokiteltua kasvilajia, joista kaksi on lisäksi alueellisesti uhanalaisia (au): ahokissankäpälä, ahonoidanlukko (au), kartioakankaali (au), kelta-apila ja ketoneilikka. Suosittelemme niitty- ja paahdelajiston, mukaan lukien hyönteislajisto, tarkempaa selvitystä alueella, ja huomioimista alueen jatkekehityksessä. Alue olisi erinomainen esimerkkikohte kuivien niittyjen ja paahdeympäristöjen kunnostukseen.

Hulevedet

YVA-selostuksessa on käsitelty monipuolisesti hankkeen hulevesivaikutuksia datakeskuksen alueelta. Erityisen tärkeää on huomioida Vantaanjoen suuri herkkyys datakeskusalueen hulevedet vastaanottavana vesistönä. Joki ja erityisesti Nukarinkosken alue toimivat merkittävänä elinympäristönä uhanalaisille lajeille.

Selostuksessa on todettu, että rakentamisen aikana työmaan hulevedet käsitellään haitallisten vaikutusten vähentämiseksi, ja että rakentamisaikaisesta hulevesien ja työmaavesien hallinnasta laaditaan tarkempi suunnitelma osana hankkeen jatkosuunnittelua. Erityisesti työmaavesien osalta on oleellista, että tarvittavat rakenteet valmistuvat etupainotteisesti ennen muun alueen rakentamista ja ovat mahdollisimman luonnonmukaiset ja moniportaiset. Esimerkiksi kasvillisuus ja luonnonmukainen kosteikko laskeutusaltaiden ja suoto-patojen jatkona poistaa vedestä myös liukoissa muodossa olevia ravinteita ja haitta-aineita, erityisesti liukoista typpeä. Hulevesien hallinta on mahdollisimman tehokasta, kun fyysisen puhdistuksen lisäksi ketjussa on mukana myös biologinen puhdistus. Lisäksi kosteikko edistää myös luonnon monimuotoisuutta ja toimii elinympäristönä eri lajeille.

Laskeutusaltaiden riittävän suuri koko on yksi merkittävimpiä keinoja, joilla hienojakoisen maa-aineksen kulkeutuminen vesistöön on mahdollista edes osittain pysäyttää. Selostuksen liitteissä ei ole mukana hulevesiselvitystä tai muuta vastaavaa, josta kävisi ilmi, mihin tämänhetkiset mitoitukset hankkeen hulevesirakenteista ja laskeutusaltaista perustuvat.

Pohjaveden näkökulmasta on hyvä, että hulevesiä on suunniteltu osittain imeytettävän pohjavedeksi viivytysaloiden kautta. Tällöin on kuitenkin ehdottomasti varmistuttava hulevesien puhtaudesta.

Pohjavesi

Datakeskusalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, mutta voimajohdon molemmat reittivaihtoehdot kulkevat Teilinummen 1E-luokan ja Jäniksenlinnan 1-luokan pohjavesialueella ja pohjaveden muodostumis-alueella. Reittivaihtoehto VE1 sijoittuu noin 2,4 kilometrin matkalla pohjavesialueelle, VE2 noin 1 kilometrin matkalla. Toisaalta vaihtoehdossa VE1 voimajohdot kulkisivat osittain nykyisten voimajohtojen vieressä, kun taas vaihtoehdossa VE2 voimajohdot sijoittuisivat täysin uuteen johtokäytävään. Vaihtoehto VE1 sijoittuu Teilinummen tekopohjavesilaitoksen alueelle. Vaihtoehto VE2 puolestaan risteää Päijännetunnelin ja sen suoja-alueen kanssa kahdessa kohtaa.

Voimajohdon osalta mahdollisia pohjavesivaikutuksia voi aiheutua voimajohtopylväiden rakentamisesta. Voimajohtojen rakentamisella ei kuitenkaan ole merkittäviä vaikutuksia pohjaveteen, mikäli rakentamisen edellyttämä kaivu ei ulotu pohjaveden pinnantason alapuolelle. Käytettävissä olevien tietojen perusteella voimajohtopylväitä ei todennäköisesti ole tarve perustaa pohjaveden pinnantason alapuolelle. Voimajohtopylväiden edellyttämiä perustamistasoja ei kuitenkaan ole vielä suunniteltu, eikä maaperä- tai pohjavesiolosuhteita ole selvitetty yksityiskohtaisesti voimajohtopylväiden alueelta. Pylväiden sijoittamisessa ja perustamistapaa valittaessa tulee huomioida, ettei niistä saa aiheutua vaaraa pohjavedelle, Päijännetunnelille eikä yksityisille kaivoille.

Ilmasto ja ilmanlaatu

Hankkeella on merkittäviä ilmastovaikutuksia, joita on arvioitu YVA-selostuksessa monipuolisesti. Selostuksessa todetaan, että jaettaessa hankkeen toteuttamisen kokonaispäästöt IT-laitteet mukaan lukien tasan sen elinkaaren ajalle, vastaisivat päästöt 38 prosenttia Tuusulan vuosittaisista kulutusperusteisista päästöistä ja yhden prosentin Uudenmaan vuosittaisista kulutusperusteisista päästöistä. Mikäli hukkalämmön hyödyntäminen kaukolämmöntuotannossa toteutuisi, voitaisiin ilmastovaikutusta pienentää. YVA-selostusvaiheessa ei kuitenkaan ole esitetty tietoa hukkalämmön hyödyntämisen toteutumisesta. Hukkalämmön hyödyntämisen tulisi ohjata vahvasti datakeskusten sijoittamista Suomessa.

Selostuksessa on arvioitu varavoimageneraattoreiden poikkeuskäytön ilmasto- ja ilmanlaatuvaikutuksia. On hyvä huomioida, että Uudenmaan alueella on muitakin vastaavia dieselgeneraattoreihin varavoimana nojaavia datakeskushankkeita, jolloin yhteisvaikutukset ilmanlaatuun ja ilmastoon poikkeuskäytön aikana voivat nousta merkittäviksi. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo, että datakeskuksilla tulisi olla valmius joko vähentää sähkönkulutusta tai keskeyttää sähkönkäyttö sähkökatkojen aikana haitallisten ilmasto- ja ilmanlaatuvaikutusten minimoimiseksi.

Esittelijä

ympäristökeskuksen johtaja Åberg Riikka

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- antaa selostusosan mukaisen lausunnon asiasta Jokelan datakeskuksen YVA-selostus

Päätös

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto kirjaamo@lvv.fi (viite: diaarinumero LVV-U/42466/2026)